Af C. H. Bergman

Skrivet av Anna Alm

Finnes i den tryckta predikosamlingen.

---

Kristliga Föredrag av CH Bergman utgivna i VI delar 1911-14 efter CHB:s död 1909.

Denna predikan finns i del III sid. 200/554

anteckn. av Brigitta Sandblad 21/8-95.

Långfredagen – Aftonsång 84.

*Jag tror på Jesus Christus, korsfäst, död och begrafven*, heter det i vår apostoliska tros-bekännelse. Skola dessa ord i vår mun innebära någonting mera, än blotta vissheten om en historisk tilldragelse lik hvarje annan, som varit af större eller mindre inflytande på menskligheten, så måste de få detta rikare innehåll genom vår öfvertygelse om den person som här är i fråga. Vi måste hafva fattat en lefvande öfvertygelse derom, att Jesus Christus, på samma gång han var en sann menniska lik oss, tillika såsom den menniskoson, i hvilken Gudomens fullhet lekamligen bodde, stod utom och öfver hela vårt slägte, om vi eljes skola kunna omfatta och fasthålla det oändligt betydelsefulla, underfulla och nådefulla i allt som tilldrog sig med Honom på denna vår jord och sœrskildt i allt det som tilldrog sig under de sista dagarne och stun-

derna af Hans jordiska lif. Utan en sådan lefvande, i hjertat rotfastad öfvertygelse om Jesu Christi person skall det ständiga framhållandet af desssa tilldragelser, såsom det i församlingen sker, icke kunna förekomma annat än som ett tröttsamt upprepande af det redan välbekanta, meningslöst, tomt eller till och med motbjudande. Men åter, med en rätt öfvertygelse om Christi person skall i dessa enkla, historiska sanningar öppna sig för den frälsningssökande, efter nåd och förlåtelse törstande själen en outtömlig källa af salig tröst, ett aldrig tylande ämne till beundran, tillbedjan, tacksägelse för Guds underfulla väg till menniskoslägtets upprättelse. Och i ledjan af dessa historiska sanningar skall då äfven den länken få sin betydelse, åt hvilken vi i denna stunden hafva att skänka en serskild uppmärksamhet, nemligen begrafningen. Jag tror på Jesus Christus, korsfäst, död och begrafven.

I allt hvad Han såsom medlare gjort, har Han sökt och funnit oss arma, bortkomna och fallna; i allt hvad med Honom, den för våra synder utgifne, syndabotaren, försoningsoffret, har skett, tillhör Han oss trottslige, åt skaffet hemfallne. Så ock i sin begrafning. För oss skall, till beseglingen af Hans död, till bevisning af uppståndelsen, blef Hans kroppshydda gömd i grafven. Så måste vi se detta och allt annat, som vederfarits Jesus Christus eller som Han verkat och gjort, om vi skola i sanning erfara kraft och välsignelse deraf.

Alle de, som gjort någon sådan erfarenhet, de veta, att Golgata med sitt kors och grafven i örtagården der invid icke försvunnit från jorden, utan ännu i dag kunna besökas af alla troende hjertan. De veta ock, hvad vederqvickelse det är för anden att vallfärda dit, och de underlåta det allra minst i denna högtiden, då Guds menighet såsom på nytt genomlefver de heliga tilldragelserna.

Låtom oss med dem i en andaktsfull stilhet gå till betraktelsen af några af de omständigheter, som stå i förbindelse med Herrens begrafning och som äro beskrifna i Sjette akt: af Christi lidandes historia:

Herren hade dött en missdådares död enligt hvad skrifvet var om Honom af profeten, som säger: Bland missgerningsmän vardt Han räknad. Omständigheterna syntes ej heller tillåta att vänta någon annan behandling af Hans lifslösa lekamen, än den, som tillkommer en aflifvad missdådares. Väl hade den korsfäste efterlemnat vänner, som icke skulle hafva skytt någon uppoffring för att förebygga detta, men i den ställning de befunno sig egde de hvarken mod eller magt att här uppträda. Dessutom syntes sjelfva tidens knapphet lägga öfverstigliga hinder i vägen. Ty det var, såsom vi minnes, nionde timmen el. kl. 3 på eftermiddagen af den dag, som gick förd sabbaten, Herren dog på

korset, och redan kl. 6 på aftonen af denna samma dag ingick, efter judarnes sätt att räkna, sabbaten, på hvilken deras lag och sed icke mer tillät något slags arbetes förrättande. Till den timmen måtte således Jesu begrafning vara undangjord, om det eljes skulle blifva någonting annat än ett vanligt nedmyllande i jorden, såsom det tillgick med aflifvade förbrytares kroppar. Ty på uppskof kunde ej heller tänkas, emedan det enligt judiskt åskådningssätt skulle hafva ansetts såsom ett svårt kränkande af sabbatens helgd, om de korsfäste förblifvit qvarhängande på korsen öfver sabbaten, och Judarne just till förebyggande deraf hade bedt Pilatus påskynda de korsfästes död genom att låta krigsknektarne sönderslå deras ben. Men hade ock tidens knapphet icke afskräckt Jesu närmaste vänner att gripa sig an, vore det än tänkbart att de öfver Mästarens bortgång så djupt bedröfvade lärjungarne haft mod och beslutsamhet nog att uppträda inför Pilatus

och utbedja sig tillstånd att få begrafva deras älskade Herre, så är det dock mer än osannolikt att en sådan anhållan, framburen af personer, som i öfverhetens och verldens ögon gällde så litet, eller till och med genom sin förbindelse med Nazarenern gällde som sjelfve brottslige, skulle hafva blifvit beviljad. För att icke tala om, att de, främlingar som de var i Jerusalem, utom allt annat icke skulle hafva kunnat i hast anskaffa en grafplats, hvilken genom sin närbelägenhet till Golgata motsvarade kraftet på den skyndsamhet, med hvilken allt måtte vara gjordt. Alltså, tidens korthet, osannolikheten att erhålla öfverhetens tillstånd, nedslagenheten, ringheten, torftigheten hos lärjungarne syntes göra hvarje förhoppning omöjlig.

Det är oss lärorikt att i tanken sätta sätta oss in i alla dessa omständigheter, emedan vi derförutan icke kunna rätt upptäcka och beundra den gudomliga hand, som med hjerteböjande magt ordnade händelserna efter Guds förut bestämda råd och beslut. Ty en försynens stora seger öfver alla dessa menskliga förståndets beräkningar, alla verldsliga möjligheter eller sannolikheter är det, som möter oss i de händelser, hvilka röra sig kring Christi graf, och vi böra vid deras betraktande icke underlåta att beskaffa oss sjelfva för den oro, som i motgången så ofta och lätt bringar oss till misströstan och knot eller ock till ett ifrigt, ovisligt, förhastadt löpande åstad efter egel tillfälliga tycke och val. Men så må vi ock å andra sidan uppväcka oss i tron, till att se Gud i allt, i korset såväl som i medgången, ja se Honom äfven der närmast allt vittnar om motsatsen och fiendernas magt syns vara allherskande, och att så, med blicken till Gud och med bevarad fasthet i anden, i undergifvenhet, tålamod och stilla förtröstan se efter hvar Guds väg månde gå fram för Hans fattiga barn midt igenom de menskliga förvecklingarnes virrvarr, de uppröda lidelsernes

brusande haf. Sy så allena skola vi komma till denna sinnets stillhet, denna sedligt heliga värdighet, som sätter stämpeln af Christi lärjungaskap på allt vårt görande och låtande, i ord och umgängelse, i lif och död.

Men vi återgå till den heliga berättelsen. Bland de många, som med läraktighet lyssnat till ordet af Jesu mun och i sitt hjerta blifvit öfvertygade om Hans sändning och rike, voro äfven tvenne rådsherrar, ansedde medlemmar af det stora Rådet i Jerusalem, hvilket var den högsta nationella myndigheten hos det judiska folket. Ult var detta Råd, som först godkänt planen att bringa Herren om lifvet och genom omröstning fällt dödsdomen öfver Honom. Här funnos således de mest afsvurne fiender till sanningen sådan den mött verlden i Jesu Christi person. I sjelfva verket måste den mest kängbröstade skrå-anda, det mest gjusskygga tänkesätt, den hotisligaste egenrådfärdighet hafva

3.

varit rådande i denna krets, och för en sanningens vän måste ledamotskapet i en sådan församling hafva varit förenadt med de allvarsammaste faror. Dock, Herren och Hans Ande låta sig icke bindas af yttre förhållanden eller verldsliga skrankor och skiljaktigheter; hvarhelst ett tillgängligt sinne, en till Guds kallelse lyssnande, efter Hans sanning i hjerta och samvete frågande menniska finnes, der begynner och Anden sitt goda verk. Så hade Han funnit anknytningspunkter derför äfven i den här ifrågavarande, af så mycket mörker beherskade rådsförsamlingen. Josef af Arimathia och Nicodemus voro namnen på tvenne medlemmar af synedrium, hvilka stodo i lärjungaförhållande till den af deras ståndsbröder så bittert hatade och så föraktligt bemötte Nazarenern. Tvifvelsutan hade äfven hos dem den bättre öfvertygelsen icke kommit till stånd utan en fortgående inre kamp mot de fördomar, som i allmänhet tillhörde den

fariseiska skriftlärdomen och rättrogenheten, af hvilken anderigtning väl äfven de varit mer eller mindre befläckade; och vi kunna ju icke vänta, att de skulle hafva upptaget striden för sanningen utåt, så länge de ännu sjelfve inom sig vant oafgjorde. Men deras ögon hade allt mera öppnats, deras insigt hade tilltagit, de hade omsider blifvit personligen förvissade, och då – huru hade de väl då förhållit sig? – Visserligen hade Nicodemus i rådet en gång kommit fram med den invändningen: "Icke dömer vår lag någon menniska, med mindre man först förhör honom, och får veta hvad han gör?" och hade redan dermed ådragit sig beskyllningen för att vara en "Galilé". Och om Josef heter det uttryckligen, att han icke hade samtyckt till deras råd och gerningar. Men sitt lärjungaskap hos Jesus hade dock ingendera velat öppet vidkännas. Hvad skola vi väl, oss till lärdom och förvarning, tänka derom?

Allra först må vi för ett rättvist bedömande komma ihog, hvilka följder en öppen bekännelse till Jesus i de dagarna skulle hafva varit förenad med, hvilka serskilda svårigheter den serskildt för dem innebar med hänsyn till deras embets-ställning. Vi måste erkänna att timligen sedt var det ett stort offer, som en sådan bekännelse kräfde af deras ännu spända tro. Det gälde icke blott hat och hån, utan hvad för Israeliten var värre än det – utkastelse från synagogan, utstötande från Guds folks gemenskap.

Men icke dess mindre måste vi fasthålla, att deras tysthet och brist var af betänklig, ja lifsfarlig natur, och utan mellankommande bättring ovilkorligen skulle hafva förqväft deras tro. Ty märkom det väl: tron är allt igenom en lydnadens sak och står icke till menniskans egen viljas godtyckliga förfogande, så att man skulle kunna hafva henne på sätt som det bäst passar för egen beqvämlighet. Såsom livskraften är en Guds Andes planta i menniskohjertat, så växer den ock blott i jordmånen af

gudomliga nåden, som så uppenbarar sig
mägtig i den menskliga svagheten, hvar den
finner uppriktighet. Ty nådens verk är det,
att Josef har öfvervunnit. I lägre mening kan
man väl genom sig sjelf öfvervinna sig sjelf,
genom naturen besegra naturen, men sådana se-
grar äro dock inga rena segrar: det är verldens
dygd, men icke en sjelföfvervinnelse i högre och
egentlig mening, hvarigenom Gud varder ärad.
Men när man genom nåden öfvervinner naturen,
genom tron och bönen, då är segern Guds och icke
vår egen, och dermed är det ock först en verklig
seger för oss sjelfva.

Likartad synes nu äfven den tilldragt vara,
som händer i dagen hos Nicodemus. Likasom
för att påminna om skilnaden mellan hans för
och hans nu heter det så betecknande: <u>Kom
ock desslikes Nicodemus, som tillförene hade
kommit till Jesus om natten</u>. Och då det ut-

tryckligen tillägges, att han medförde en blandning af
myrrham och aloe vid <u>hundrade pund</u>, så hafva vi
tvifvelsutan, enligt den hel. berättelsens syfte, att i
en så riklig tillredelse se ett uttryck af hans hjerte-
stärkning, ett vitnesbörd i sin art om hans för-
kofran i rigtning af tro och kärlek.

Så bestiga de nu gemensamt Golgatha höjd,
nyss skådeplats för så heta strider, smärtor och
dödsqval. Huru hjertskakande är ej den syn, som
här möter deras öga! På det blodiga korset qvar-
hålles ännu af spikarne den älskade Mästarens
kropp, men den heliga rösten har tystnat, det
törnekrönta hufvudet hänger nedböjdt mot jorden,
och det ädla hjertat, som brunnit af ren, gudomlig
kärlek till syndare, har upphört att klappa.
Hvilken väckelse, hvilken maning till botfär-
dighet för dem, som bevittna den synen, och
för oss alla och en hvar, för hvilka Jesu Christi
död har blifvit för ögonen målad i evangelium!

Här se vi verldens synd, här se vi afgrundens ondska, här se vi rättfärdighetens stränga dom, här se vi kärlekens försonande offer. O att vi ock hade hjerta till att tro och förstå den predikan utan ord, som utgår från Jesu lekamens sammanstörtade tempel!

Oss syndare
Bör slikt ej se
Förutan skräck och tårar;
Se, huru djupt vårt syndafall
Fadrens hjerta sårar!

Med hjertan genomborrade af Herrens genomborrade händer och fötter, nedtaga nu Herrens sörjande vänner Hans heliga lekamen från korset, twätta de blodiga såren, svepa Honom i det rena, nu med välluktande kryddor uppfylda linklädet, som Josef nyss inköpt, och förflytta Honom så till den nya klippgrafven, som samme Josef eger invid hufvud-



skalle-platsen. Allt måste ske i den största skyndsamhet, ty sabbaten begynte redan ingå. Återstod ännu blott den stora stenens vältande framför ingången till grafven. Men snart är äfven detta göromål fullgjordt; och ofördröjligen aflägsna sig derpå de församlade hvar till sitt.

Så är nu lifvets Herre ingången i dödens boningar, ur hvilka Han snart, såsom fordom Jonas i förebilden, skall utgå som segervinnare öfver döden, och Hans kroppshydda är gömd i den graf, hvilken Han inom kort skall förvandla till uppståndelsens helgedom. Underbar har den Allsmägtiges hand bevisat sig äfven i detta slutstycke, efterspelet, kunna vi säga, af Christi jordiska lefnad: Han har regerat midt ibland sina fiender; Han har bjudit dem med magt och sagt sitt "hit intill, men icke vidare"; Han har stärkt sina svaga barn och till och med upptagit deras svaghet i sin höga styrelseplan.

Dyre Kristne! skulle vi då icke förtröstansfullt lägga alla våra öden, huru bittra de än månde vara, våra bröder, våra omsorger i en så allsmägtig hand, och låta det vara vårt oaflåtliga ögnemärke, vår kos begär, vårt hjertas bön och vår dagliga sträfvan att Herrens kärleksafsigter med oss i Christus Jesus måtte vinna sin fullbordan. I Honom, den för oss i döden utgifne Frälsaren, äro dessa redan förverkligade för oss, men ack, Herren behöfver våra hjertan, om Han skall kunna gå dem till verklighet i oss. Genom de heliga minnen, som denna högtiden upplifvar, har Han en åter förnyat till oss sin maning att vi skola gifva Honom dessa fattiga hjertan. Han har påmint oss derom, att allt hvad Han verkat och lidit, det har Han verkat och lidit för oss, på det vi af en sådan påminnelse skulle lifvas att gifva Honom den äskade gengåfvan, gifva Henne helt och icke fortfarande dela henne med den verld, som korsfäst Honom, med de lustar, som varit Hans förrädare. Att af kärlek till den närvarande verlden neka Honom gåfvan af hjertat, att för dess snöda ära och vinning undandraga sig den bättring, som är inför oss, det är äreförgäten feghet; det är att svika sin lärjunga-pligt och förspilla sin lärjunganåd, sin frid, sin himmel, sitt eviga lif. Ty till Hans död äro vi döpte, ja med Honom begrafne genom dopet till döden, att såsom Han, Christus sjelf, är uppväckt från de döda genom Faderens härlighet, vi ock må vandra i ett nytt lefverne.

Så vare då till sist inför vår Frälsares graf vår suckan och bön:

O Jesu Christe,
Vår tröst förvisso!
Vi för din graf bönfalle:
Af din pina, kors och död
Gif oss bättring alle.

Amen.